

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Govedo nadlegujejo tudi zunanji zajedavci

Pozno jeseni in preko zime se pri govedu pogosto pojavljajo razni zunanji zajedavci. Na koži goveda živijo zajedavci, kot so insekti in pajkovci. K insektom prištevamo uši, tekute in zolje. Insekti imajo 3 pare nog in pajkovci 4 pare. Ločujemo jih tudi za to, ker na njih delujejo različna zdravila. Nekatera delujejo na insekte in druga na pajkovce, zato je potrebno, da ugotovimo za katero vrsto zajedavcev gre.

Med ušmi razlikujemo kratkonose uši, dolgonose uši in rdeče uši ali tekute. Kratkonose uši sesajo kri govedu in povzročajo slabokrvnost živali. Uničujemo jih z zdravili, ki delujejo preko krvi živali. Dolgonosa uš se hrani z odmrlo kožo. Zato na njo ne delujejo zdravila, ki delujejo preko krvi živali. Pogosto so na živalih poleg teh uši tudi rdeče uši ali tekuti. Ti se prehranjujejo z dlako žival. Pogosteje se pojavljajo na slabotnejših živalih in to v zimskem času od novembra do marca. Uši in tekuti povzročajo pri živalih nemir in srbenje. Na koži opazimo poškodbe in kraste. Živali so pogosto nemirne in slabokrvne. Poslabša se ješčnost in s tem mlečnost pri kravah in prirasti pri mladih živalih. Ti zajedavci se najpogosteje nahajajo okoli ušes in rogov ali na vrhu glave, okoli repa in na hrbtu. Te zajedavce lahko opazimo pri pregledu kože ali pa lahko opazimo na dlako pripeta jajčeca.

V zimskih mesecih se pojavljajo tudi garje, ki jih povzročajo srbci, grinje in pršice. Širijo se s dotiki med živalmi in se prenašajo z ene živali na drugo. Zajedajo kožo in njene gornje plasti pri različnih domačih živalih. Zajedavci so prilagojeni na določeno vrsto živali. Hranijo se z celicami kože, z limfo in vnetnimi izločki. Garje pri vrtanju kože izločajo snov, ki draži kožo in povzroča vnetje kože. To pri živalih povzroča močno srbenje in nemir. Živali se drgnejo ob predmete, brcajo z nogami, kar se dogaja predvsem ponoči. Zajedavci se naselijo med zadnjimi nogami, na križu in korenu repa. Tu se pojavijo kraste in debela, suha in nagubana koža.

Če se pojavijo ti zajedavci, zdravimo vse živali istočasno. V ta namen uporabimo antiparazitike s podaljšanim delovanjem v obliki poliva. Lahko uporabimo kopeli s insekticidi ali škropljenje ali umivanje z ustreznim insekticidom. Obenem moramo izvajati tudi dezinfekcijo hlevov, sicer zdravljenje ni uspešno. Vse postopke (tretiranje živali in razkuževanje hleva) je potrebno ponoviti dva do trikrat. Med posameznim zdravljenjem naj preteče štirinajst dni. Sredstva in navodila za zdravljenje dobite pri veterinarjih v veterinarskih lekarnah.

Novo mesto, 22.10. 2018

Stane Bevc